

Verksamhetsberättelse 2019

VD har ordet

Ordförande har ordet

Vivabs nya styrelse

VIVAB:s styrelse utgörs av ledamöterna i våra anläggningsbolag, fem stycken från Varberg Vatten AB och fem stycken från FAVRAB. Efter bolagsstämman 2019 fick VIVAB en ny styrelse med sex nya ledamöter, av totalt tio.

Vem är du?

Peter Sjöholm, ordförande VIVAB samt Varberg Vatten AB

Vilken blir din hjärtefråga för VIVAB?

Att leverera en optimal produkt till invånarna i VIVAB:s verksamhetsområde.

Vad innebär en miljösmart vardag för dig?

Alla saker små som stora, för att bevara en sund och hälsosam miljö är lika viktiga.

Vem är du?

Vagn Abel, ordförande FAVRAB samt vice ordförande VIVAB. 69 år och företagare. Driver ett retreatcenter i Sörby/Vessigebro med min fru Liselotte.

Vilken blir din hjärtefråga för VIVAB?

Alla typer av frågor som berör hållbarhet och kretsloppslösningar, tex vatten och avloppsfrågor.

Vad innebär en miljösmart vardag för dig?

Biogasbil, vegetarisk ekologisk mat, hus byggt av rena och naturliga material, egen producerad solex, inga flygresor.

Vem är du?

Birgitta Sagdahl, vice ordförande Varberg Vatten AB. Buabo med omvärldsanalytisk förmåga.

Vilken blir din hjärtefråga för VIVAB?

Rent vatten, avlopp som resurs och god miljö. Samverkan.

Vad innebär en miljösmart vardag för dig?

Att vi bidrar till att uppnå miljö- och klimatmålen.

Vem är du?

Johan Idmark, vice ordförande FAVRAB. Engagerad, nyfiken samhällsengagerad med näringslivserfarenhet.

Vilken blir din hjärtefråga för VIVAB?

Miljömässigt hållbara lösningar. Utvecklat samarbete och samverkan.

Vad innebär en miljösmart vardag för dig?

Fokus på lågt matsvinn (minimerat). Sortera avfall till 100%. Cykel i första läget som transportmedel där avståndet är rimligt.

Vem är du?

Lars-Bertil Nilsson, Varberg Vatten AB. En nyfiken pensionär som alltid har varit säljare, de sista 15 åren som mynthatlare.

Vilken blir din hjärtefråga för VIVAB?

Att säkerställa rent vatten i tillräcklig mängd för de närmaste 100 åren.

Vad innebär en miljösmart vardag för dig?

Installera solceller på ditt hus.

Vem är du?

Harald Lagerstedt Varberg Vatten AB. Harald Lagerstedt heter jag och har ett stort intresse för miljö, vatten och klimatfrågor.

Vilken blir din hjärtefråga för VIVAB?

Öka kunskapen hos de som använder våra tjänster så att de genererar mindre avfall och använder mindre vatten.

Vad innebär en miljösmart vardag för dig?

En vardag där vi utan att tänka gör det som är bra för miljön.

Vem är du?

Björn Bengtsson FAVRAB. En nyfiken person på 72 år som jobbar med el och utbildning fortfarande.

Vilken blir din hjärtefråga för VIVAB?

Att säkra hög kvalitet på vatten, avlopp och återvinning i framtiden.

Vad innebär en miljösmart vardag för dig?

Vara noggrann med de produkter jag köper och källsortera noga.

Vem är du?

Per-Gunnar Andersson FAVRAB. Samhällsengagerad medborgare.

Vilken blir din hjärtefråga för VIVAB?

Kapital för den framtida verksamheten.

Vad innebär en miljösmart vardag för dig?

Att ta tillvara på våra nuvarande resurser.

Vem är du?

Daniel Boman Ivarsson FAVRAB (t.o.m 2019). Jag är en stolt västkustbo som nyligen börjat studera.

Vilken blir din hjärtefråga för VIVAB?

Sortering och återvinning av avfall.

Vad innebär en miljösmart vardag för dig?

Aktiva val för att minimera mitt restavfall och ta tillvara på jordens resurser.

Vem är du?

Filip Zackrisson, Varberg Vatten AB. Jag är liberal styrelseledamot från Varbergs kommun. Jag är talesperson för Gröna Liberaler Varberg. Jag är utbildad europavetare med politik och kulturell inriktning samt ett stort fokus på regional utveckling.

Vilken blir din hjärtefråga för VIVAB?

Det är utan tvekan miljö- och klimatfrågan. VIVAB ska snarast möjligast bli klimatneutralt och långsiktigt ska vi arbeta med att vår verksamhet arbetar i samklang med miljön.

Vad innebär en miljösmart vardag för dig?

Det innebär att jag som medborgare har enkla, smarta och miljövänliga lösningar i min vardag. Här har politiken ett stort ansvar att axla på alla nivåer. Det innebär också att jag gör det lilla extra för att driva utvecklingen åt rätt håll.

Mediaåret 2019

Under 2019 har VIVAB nämnts i media mer än 60 gånger. Nyheterna har varierat i storlek med allt från kortare notiser till längre reportage om vatten och avlopp, återvinning och avfall samt pågående projekt.

Hallands nyheter har rapporterat om oss flest gånger men även P4Halland och SVTHalland har uppmärksammat oss under året. Detta har sin grund i pressmeddelanden och annan nyhetsinformation som vi skickat ut. Reportagen har bland annat handlat om avfallspåsar i butik, pantameraautomater, forskningsprojekt och vattensituationen i Varbergs och Falkenbergs kommuner.

På vår Facebooksida har inlägget om bevattningsförbudet i Falkenberg fått mest respons. Sommarens stora vattenläcka och bevattningsförbud har även genererat mest mediaaktivitet från både tv, radio och press.

Några av årets händelser i media

Artikel i Hallands Nyheter 12 mars 2019

["VIVAB med i unikt forskningsprojekt"](#)

"Vi har studerat bakteriefloran i dricksvattnet. Vissa mikroorganismer är bra för dricksvattnets kvalitet och vi ville ta reda på hur många av dricksvattnets bakterier som kom från biofilmen"

- Alexander Keucken, utvecklingschef

Artikel i 24Varberg 15 mars 2019

["Holmagärde återvinningscentral får storpantaramat"](#)

"Det blir den första i Varberg. Det är ett samarbete med Returpack/Pantamera, vi har kontaktat dem och haft en dialog under en ganska lång tid. De tyckte det blev intressant när vi byggde en ny återvinningscentral".

- Johan Fälth, avfallschef

Artikel i Hallands nyheter 16 april 2019

["Vivab satsar miljoner på dricksvattnet"](#)

"Om man ska kunna bygga mer i Trönninge behövs det en ny vattenledning. Den som finns idag byggdes någon gång på 60-talet i samband med Ringhals och är av dålig kvalitet. Då är det befogat att bygga en ny".

- Frida Ingesson, projektledare

Artikel i Hallands Nyheter 8 november 2019

["Ny pantmaskin invigs på sopstationen"](#)

"Vi har en i Varberg som kunderna uppskattat, så det känns positivt att vi fått en hit också. Förhoppningarna är att man ska panta mer."

- Rebecka Kristensson, miljöassistent

Artikel i 24Varberg 26 augusti 2019

["Lyckad satsning på papperspåsar i fruktdisken"](#)

"Vi har fått väldigt mycket positiv respons från våra kunder. Både i butiken och på sociala medier."

- Victor Andersson, ställföreträdande ICA-handlare

VVAB - Vatten & Miljö i Väst AB
28 jul

För att lösa vattenförsörjningen i Falkenbergs centralort och kustområde inför nu Vivab bevattningsförbud i delar av Falkenbergs kommun. Bevattningsförbudet gäller tillvidars.

Det är en större vattenläcka i Falkenberg som orsakat situationen. Vattenläckan är med största sannolikhet identifierad, men läckan är ännu inte åtgärdat.

- Det är viktigt att vi kommer i kapp i våra vattennät. Det är därför jätteviktigt att alla hjälps åt att spara på vattnet, även om det är varmt, säger Andreas Eriksson, kommunikationschef på Vivab i Falkenberg.

Bevattningsförbudet gäller i Falkenbergs kommun – med undantag för följande ortsteden:

- Åtran
- Ljungby
- Ullared
- Fegen
- Ålvared
- Gallared
- Fridsönsberg
- Fageröd
- Kallsjö
- Okome
- Köpinge

Det som kan hända under tiden som vi lagar läckan är att man kan få grumligt och brunt vatten i sin ledning. Det är inget som är farligt, vattnet går att dricka, men om vattnet är brunt bör man spola ur sina ledningar. Vi räknar med att läckan ska vara lagad inom en vecka.

Vattenläcka och bevattningsförbud blev vår mest uppmärksammade händelse

Reportage i P4 Halland 26 juli 2019

["Läckan hittad och avstängd - nu införs bevattningsförbud"](#)

Reportage i Hallands nyheter 25 juli 2019

["Vattenläckan i Falkenberg: Det är frustrerande"](#)

12 643
Personer som nått

2 201
Interaktioner

Markera för intressant

3 kommentarer 32 delningar

Sponsrade evenemang 2019

VIVAB:s samarbeten inom sponsring ska bidra till att skapa en förenklad miljösmart vardag för invånare och kunder i Varbergs och Falkenbergs kommuner. VIVAB samarbetar i huvudsak med lokala aktörer som bedriver en samhällsnyttig verksamhet och med utgångspunkt är att sponsra med våra egna produkter och tjänster.

VIVAB sponsrar med vatten och avfallshantering

Under sommarsäsongen deltog VIVAB bland annat i Vi går för vatten - en tipspromenad längs Ätran i Falkenberg där överskottet gick till ungdomsverksamheter i Falkenberg och till Rotarys vattenprojekt i Kenya. VIVAB var även stolta medarrangörer på Pride Falkenberg där vi bjöd på regnbågsvatten. Som livsmedelsproducent av dricksvatten närvarade vi på Falkenbergs matdagar som under året blev ett Kranmärkt evenemang. Där delade vi ut dricksvatten till evenemangets besökare.

Sponsrade evenemang 2019

- Varbergs näringslivsdag
 - Vi går för vatten
 - Pride Falkenberg
 - Pride Varberg
 - SM i utomhusmatlagning
 - Varbergsloppet
 - Hallifornia
 - Falkenbergs stadslopp
 - Varbergs sommargiro
 - Falkenbergs matdagar
 - Åkulla Outdoor
-

Vattensituationen 2019

I Sverige är vi vana vid god tillgång till dricksvatten, men vattentillgången är inget vi kan ta för givet och situationen har förändrats över tiden. Vi dricker "samma vatten" som dinosaurierna drack och det vatten som vi använder i dag är ett lån från kommande generationer. Jordens vatten varken ökar eller minskar. Det lånas, används och återförs till vattnets eviga kretslopp.

På grund av de pågående klimatförändringarna med varmare och torrare klimat, tillsammans med erfarenheter från sommaren 2018, påbörjades arbetet tidigt kring vattensituationen för 2019 i Varbergs och Falkenbergs kommuner. Hösten 2018 var mycket nederbördsfattig och vid ingången till 2019 var yt- och grundvattennivåerna låga. Med anledning av en generell brist på vattentillgången uppmanade Länsstyrelsen alla kommuner i Halland att sprida budskap om att spara på vatten då SGU:s mätningar visade låga grundvattennivåer i länet som helhet. VIVAB:s Vattensmart-kampanj spreds i våra samtliga kanaler och strategin kring vattensituationen för sommaren var färdigställd redan i slutet av april. Våren bjöd dessutom på mycket nederbörd och nivåerna återhämtade sig i god tid inför sommaren.

VIVAB har många vattentäkter utspridda i kommunerna med olika förutsättningar som påverkar vattennivåerna, exempelvis markförhållanden och terräng, därför görs regelbundna kontroller. Andra kommuner flaggade för låga grundvattennivåer i sina vattendrag, men VIVAB:s vattentäkter höll sig på en normal nivå för årstiden. Ingenting pekade på att ett bevattningsförbud behövde införas på grund av brist på vatten.

Stor vattenläcka i Falkenberg

Torsdagen den 26 juli upptäcktes en stor vattenläcka i Falkenberg. Läckan tog ovanligt lång tid att lokalisera och omkring 1000 kubikmeter vatten i timmen läckte ut ur ledningsnätet. Som en direkt följd av vattenläckan infördes bevattningsförbud i centrala Falkenberg och invånarna uppmanades att spara på vattnet. Trots den stora läckan fanns det aldrig någon risk att vattnet skulle ta slut. Efter ett dygns letande hittades läckan under fredagseftermiddagen i ett grönområde som tidigare var torrlagt men som nu såg ut som en mindre sjö.

Cirka en vecka senare, 31 juli, när nivåerna bedömdes stabila upphörde bevattningsförbudet i Falkenberg. Orsaken till vattenläckan berodde troligtvis på ett materialfel.

Framåt

Kommunerna i Halland har sedan länge ett bra samarbete med regelbunden kontakt gällande till exempel grundvattennivåer och dricksvattenförbrukning. VIVAB har en handlingsplan för en långsiktig vattenförsörjning med målpunkter till år 2050 och 2120 där bland annat klimatförändringar och ökat vattenbehov tas i beräkning. Pågående projekt är bland annat överföringsledningen för reservvatten mellan Kungsbacka och Varberg.

Läkemedelsrening

VIVAB har utfört en förstudie av läkemedelsrening under året. 2018 beviljades VIVAB ett bidragsstöd på 2,2 miljoner från Naturvårdsverket för att utföra en förstudie av läkemedelsrening och andra mikroföroreningar vid Ullareds avloppsreningsverk (ARV) och för att göra en riskbedömning av föroreningarnas påverkan på mottagande vattendrag (så kallad recipient).

Reningsverket har en särskild sammansättning av inkommande avloppsvatten då den mest betydande belastningen härrör från Gekås verksamheter såsom affärer, restauranger och camping. Recipienten till Ullareds ARV är Högvadsån, ett Natura 2000-område klassat som riksintresse av Naturvårdsverket.

Studien genomfördes från december 2018 till oktober 2019 och innefattade analyser av nuvarande reningsteknik i jämförelse med de extra reningsstegen ozonteknik och mikrofilter. Studien visar att de befintliga reningsstegen i verket har en fullgod reningseffekt, både på mikroplaster och hormoner, medan resultaten för läkemedel och antibiotika varierar.

Studien visar också att risken för att recipienten påverkas negativt är väldigt låg med nuvarande reningsteknik. Ett införande av ytterligare permanenta reningssteg är därför inte miljömässigt försvarbart när man jämför den potentiella miljövinsten med det resursbehov som tillkommer.

Läs mer om förstudien på projektsidan på VIVAB:s hemsida.

Fokus på minskad miljöpåverkan

Under 2019 har VIVAB lagt mycket fokus på bräddningar*, dels genom att undersöka hur mycket våra pumpstationer bräddar dels var det orenade avloppsvattnet gör mest skada. Vid kraftigt regn eller mycket nederbörd på kort tid kan vattenledningarna bli överfulla. Då riskerar vattnet att rinna baklänges i ledningarna och översvämma källare och gator. För att undvika detta bräddas ledningarna.

Bräddning är vanligare i kombinerade ledningssystem där dagvatten (regnvatten) och spillvatten (avloppsvatten) samlas i en ledning. Kombinerade ledningar byggs inte längre och de som finns byggs successivt om, detta för att minska belastningen på ledningsnät och reningsverk och därmed minska bräddning.

VIVAB:s bräddningsarbete 2019

Vi har påbörjat arbetet med att märka ut våra utloppspunkter så att allmänheten kan kontakta oss vid en bräddning. Det kan vara så att våra larm slagits ut och att datorn visar att allt står rätt till vid pumpstationen.

En omvärldsbevakning har gjorts där vi kontaktat i stort sett alla kommuner och VA-bolag i Sverige och frågat vem som är deras kontaktperson i frågan om bräddningar samt vad de gör för att minska påverkan från utsläpp av orenat avloppsvatten. Vi har riskklassificerat pumpstationer och därmed identifierat de pumpstationer som bräddar mest och var bräddningar har störst påverkan. På det här sättet kan vi prioritera åtgärder på ledningsnät och pumpstationer bättre.

Bidrag för att utreda bräddningar

VIVAB och Falkenbergs kommun har fått ett LOVA-bidrag på 800 000 kr från Länsstyrelsen för att påbörja arbetet med att mäta bräddade volymer och analysera innehållet. På sikt ska arbetet leda till minskad miljöpåverkan från bräddningar. Totalt beräknas hela projektet kosta 1 000 000 kr inklusive egenfinansiering.

Framtida utmaningar

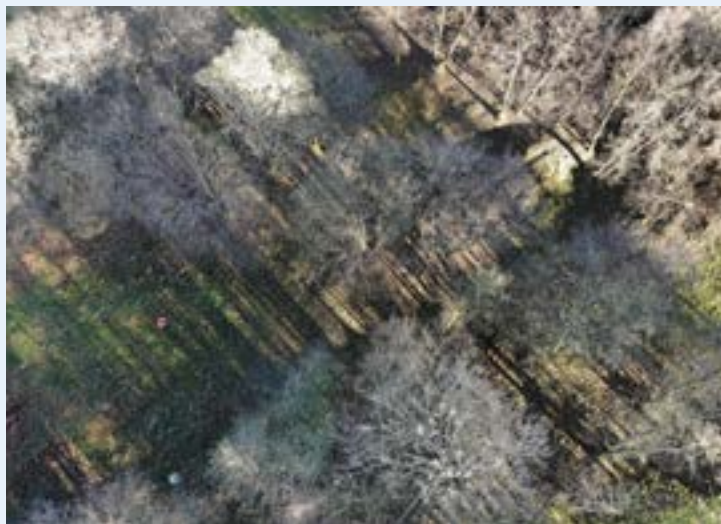
Alla ledningar och anläggningar i ett ledningsnät börjar gå sönder efter en viss tid eller bli så svaga att rötter kan tränga in. Anläggningens ålder korrelerar med antalet skador och när det blir hål på ledningar kan grundvatten eller annat vatten börja tränga in i ledningarna. Detta vatten kallas tillskottsvatten och skapar en så kallad "hydrologisk belastning" i våra ledningar. Tillskottsvatten är ett ökande problem och våra ledningar blir äldre, samtidigt som vi expanderar ledningsnätet vilket ger en längre förnyelseakt. Att göra långsiktiga kostnadseffektiva investeringar är en stor utmaning som VIVAB ständigt står inför.

Vid skyfall eller ihållande regn är det vanligt att ledningsnätet inte klarar av dessa mängder av tillskottsvatten och för att inte vattnet ska fylla igen systemet uppströms och skapa översvämningar, töms det istället ut i vad vi kallar bräddutlopp. Bräddutloppen fungerar som avlastningspunkter för ledningssystemet och aktiveras endast när ledningsnätet inte kan ta emot mer vatten eller när pumparna i pumpstationerna inte klarar av att pumpa bort allt vatten. Det som kommer ut ur bräddavloppet är oftast avloppsvatten som är utspätt med regnvatten i hög grad eftersom vi nästan alltid har en viss mängd tillskottsvatten i ledningarna (även i de ledningar som är helt fria från skador).

Åtgärder

Våra främsta åtgärder för att undvika bräddningar är saneringsarbete av äldre ledningar för att minska mängden tillskottsvatten, att hålla pumpstationerna i ett så bra skick som möjligt och att sätta in reservsystem där det mottagande vattnet är som känsligast.

I november 2019 anordnades en utbildning kring flödesmätning och en stor del av utbildningen lades på mätning av bräddade volymer och hur detta kunde göras på bästa sätt.

** Bräddning är ett tillfälligt utsläpp av avloppsvatten till följd av att ledningsnät eller reningsverk är överbelastat.*

VIVAB som samhällsbyggare

Det händer mycket i både Varbergs och Falkenbergs kommuner. Kommunerna växer vilket kräver en ökad kapacitet på ledningsnätet för dag-, dricks-, och avloppsvatten. Befolkningsmängden ökar och förväntas göra så även i framtiden. Nya bostadsområden byggs och våra städer förtätas, vilket ställer större krav på våra VA-anläggningar bland annat genom att kapaciteten i våra anläggningar och ledningsnät behöver öka. När mark ska exploateras behöver VIVAB vara först på plats för att förbereda VA-ledningar till kommande fastigheter och verksamheter.

Första LTA-systemet i Falkenbergs kommun

Eftra by ligger i den södra delen av Falkenbergs kommun och under många år har avloppsfrågan varit aktuell för fastighetsägarna som bor där. 2015 beslutade Länsstyrelsen i Hallands län att kommunen måste tillgodose behovet att avleda avlopp i Eftra. Länsstyrelsens beslut fastställdes sedan av Statens VA-nämnd. 2016 beslutade kommunfullmäktige i Falkenbergs kommun att inkludera Eftra by i kommunens verksamhetsområde. För VIVAB innebar detta en skyldighet att bygga ut det kommunala vatten- och avloppsnätet.

Utbyggnaden av avlopp i Eftra utförs med ett LTA-system, lätt trycksatt avlopp. Det innebär att varje fastighet kommer att ha en mindre pumpstation placerad på den egna tomten som ansluts till det kommunala avloppsnätet. Eftra har förhållandevis få fastigheter med stora tomter, kraftigt kuperad terräng och långt avstånd till befintlig VA-anläggning vilket gör att LTA-system var den mest fördelaktiga lösningen. Det är den första allmänna avloppsanläggningen i Falkenbergs kommun som byggs ut med LTA-system. Systemet är däremot ingen ny företeelse utan har använts i Sverige sedan början av 80-talet.

LTA-systemet och vattenledningen som kopplar på systemet på det kommunala nätet byggdes under våren 2019. Den slutgiltiga inkopplingen genomfördes under hösten och vintern.

Utbyte av reservvatten med Kungsbacka kommun

Både Varbergs och Kungsbackas kommun har behov av att säkerställa dricksvattenförsörjningen i händelse av en olycka eller underhållsarbete som påverkar den normala dricksvattenförsörjningen. Sedan början av 2000-talet finns det en ledning mellan kommunerna för att kunna utbyta reservvatten när behov uppstår i någon av kommunerna.

Den nuvarande ledningen har begränsad kapacitet utifrån syftet att kunna utbyta betydligt större vattenflöden än vad man kan idag. Med detta i åtanke har Varbergs och Kungsbackas kommuner börjat diskutera en sammankoppling av vattenledningsnäten mellan kommunerna med utökad överföringskapacitet. Detta ligger i linje med VIVAB:s långsiktiga plan för att säkra vattenförsörjningen. Utöver projektering av större ledningar, för att kunna utbyta större flöden, behövs det i förstudien utarbetas rutiner för att säkerställa vattenkvaliteten vid idrifttagningen av ledningen.

Genomförande av anläggningsarbeten kan komma att ske i etapper. Färdigställande av överföringskapaciteten fullt ut är planerad till 2027. Respektive kommun ansvarar för kostnaderna på sin sida av kommungränsen.

Information minskade det brännbara hushållsavfallet

Så mycket som 7 till 10% minskade villahushållen sitt brännbara avfall efter ett avfallsminskningsprojekt som VIVAB deltog i under 2019. Under perioden mars till oktober har villahushåll i Varbergs kommun fått brev där de ser sina egna avfallsvikter i jämförelse med andra hushåll i närområdet. Projektet genomfördes av forskare på Göteborgs universitet och forskningsinstitutet Ratio i nära samarbete med Varbergs och Partilles kommuner.

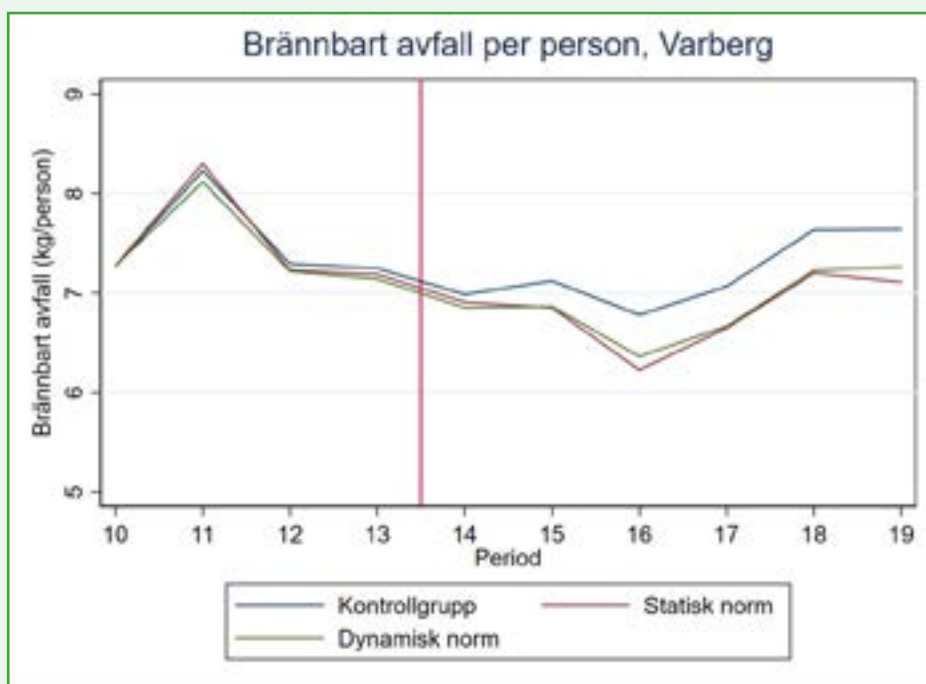
Projektet resulterade i en minskning av brännbart avfall med 7–10% vilket motsvarar en sänkning av koldioxidmängd med ungefär 150 kilo per person och år. VIVAB:s entreprenörs sopbilar väger varje kärl i samband med hämtning av hushållsavfallet. Det är dessa vikter som presenterats i utskicken.

“Flera liknande studier har tidigare gjorts i syfte att minska hushållens konsumtion av el och vatten, men detta är den första vetenskapliga utvärderingen av den här typen av styrmedel inom avfallsområdet. Detta projektet blev en succé då liknande forskning med el och vatten har resulterat i en minskning med 1–3%”, säger Magnus Söderberg, projektledare och forskare på Ratio. I Varberg såg VIVAB forskningsprojektet som ytterligare en möjlighet att öka engagemang för att sortera sitt avfall.

”Vi arbetar ständigt med att försöka få individen att minska sina avfallsmängder genom att till exempel tänka på sina inköp men också genom inspirera och motivera till återvinning och återanvändning”, säger Malin Persson enhetschef entreprenad på VIVAB.

En forskningsrapport kring projektet beräknas vara färdig under andra halvåret av 2020 och kommer då att kunna läsas som “working paper” på hemsidan för institutionen för nationalekonomi med statistik vid Göteborgs universitet.

Bilden visar effekten före och efter breven skickats ut till boende i Varbergs kommun. Det röda strecket visar när första brevet skickades.

Matavfallspåsen används till frukt och grönt i butik

I juni testade VIVAB, tillsammans med Ica Kvantum i Varberg, matavfallspåsar istället för plastpåsar till frukt och grönt.

Med detta pilotprojekt fick butikens kunder en möjlighet att göra ett miljösmart val genom att välja papperspåsen både till frukt och grönt i butiken och sedan till matavfallet i hemmet. Initiativet var uppskattat av kunderna och Ica valde att fortsätta med påsarna i fruktdisken och även testa matavfallspåsar på Ica Hajen i Varberg. Andra butiker visade ett intresse för detta miljösmarta erbjudande till sina kunder. Tätt efter följde Stora Coop i Varberg och Coop i Falkenberg som nu också har matavfallspåsar sina fruktdiskar.

Storpantautomat till Varberg och Falkenberg

Under året fick återvinningscentralerna Holmgårde i Varberg och Sandladan i Falkenberg storpantautomaten Pantamera Express.

Maskinen är placerad på de kortfria områdena och är särskilt framtagen för att underlätta för den som vill panta mycket på en gång. Istället för att panta varje burk och PET-flaska för sig, kan en hel säck med pant tömmas i ett stort fack. På ett par minuter tar automaten emot 100 förpackningar.

Pantaren kan välja mellan olika utbetalningslösningar - utbetalning direkt till sitt konto, via betalcheckar som går att handla för i en del matvarubutiker eller låta pengarna gå till välgörenhet och bli en gåva till organisationen Håll Sverige Rent. Den 15 november - 15 december gick det även bra att skänka panten till Musikhjälpen som 2019 hade temat "Sex är inte ett vapen".

Gör det inte svårare än vad det är!

I februari lanserades kampanjen Gör det inte svårare än vad det är! som är ett samarbete mellan kommuner, avfallsbolag och fastighetsbolag i Västra Götalandsregionen och Skåne tillsammans med Avfall Sverige. Kampanjens syfte är att öka insamlingen av matavfall som omvandlas till biogas och biogödsel.

Under 2019 har VIVAB samarbetat med Fabo och Varbergs bostad som är de två kommunala fastighetsbolagen i Falkenberg respektive Varberg. Samarbetet har gått ut på att sprida kampanjen till boende i flerfamiljshus genom information i deras boendetidningar, sätta upp affischer i miljöhusen och dela ut sorteringsguider till boende. Under lanseringen vecka åtta spreds kampanjfilmer på sociala medier och på samtliga hemsidor. Både Fabo och Varbergs bostad har haft miljödagar för sina boende där VIVAB deltog och informerade om vikten av att sortera sitt avfall.

VIVAB deltog på mässan Fastighet2019 som bjuder in ägare av flerbostadshus så som bostadsföreningar, bostadsföretag och privatägda flerbostadshus. På mässan deltog VIVAB med att visa och prata om kampanjen samt delade ut sorteringsguider och matavfallspåsar för att sprida vårt budskap ytterligare.

Efter avslutad kampanj kan vi se en minskning av den totala mängden hushållsavfall med 7% vilket motsvarar 68 ton hos Fabo och 71 ton hos Varbergs bostad. Procenten har baserats på en jämförelse av vikten brännbart hushållsavfall under perioden januari till oktober i år jämfört med samma period 2018.

Kampanjen kommer pågå även under 2020.

Ombyggnad på Veddiges återvinningscentral

I september påbörjades arbetet med ombyggnation av Veddiges återvinningscentral i Varbergs kommun.

Syftet med ombyggnationen är att skapa en bättre arbetsmiljö för personalen, få ett bättre och tydligare flöde för våra besökare och inte minst anpassa återvinningscentralen till VIVAB:s standard och kommande miljökrav. Ombyggnationen beräknas vara färdigbyggd till april 2020.

Ombyggnationen innefattar:

- ny personalbyggnad med utrymme för återbruk och handikappanpassad besökstolett.
- rummet för småkem (sprayburkar, lim, brandfarliga vätskor etc) byggs ut och isoleras. byggnaden för farligt avfall isoleras.
- större och inhägnat område för elektronik under tak.
- ny bättre placering för ris, kompost och fyllnadsmaterial.
- nytt skyddsstaket från platån till containrarna.
- större omlastningsyta för containrar.
- nytt och säkrare staket runt området inklusive automatiska grindar vid in- och utfart.
- dag- och spillvattnet kompletteras med två oljeavskiljare.
- området i mitten av återvinningscentralen förstärks upp och asfalteras om för att ge plats åt vitvaror.
- slänt vid farligt avfallsbyggnaden tas bort och ersätts med asfalterad platå.
- anpassad belysning på hela området.

Nya byggnaden för personal, återbruk och besökstolett.

Nya byggnaden för elektronik och farligt avfall.

Containrar med olika fraktioner. Mittenområdet är under ombyggnation för att förstärkas med asfalt och ge plats åt vitvaror.

Infart till återvinningscentralen

Jobba hos oss!

Det finns en stor variation av yrkesområden inom VIVAB och våra medarbetarundersökningar visar att trivseln är hög. VIVAB har ungefär 190 anställda, alla specialister på sitt område. Här möter du några av våra medarbetare.

Marie - planeringsingenjör

Marie har en lång erfarenhet av samhällsbyggnad och har tidigare haft olika roller i Marks kommun. I början av 2018 började hon på VIVAB och blev varmt välkommen. "Jag kände mig väl mottagen redan från början, alla är så hjälpsamma och öppna. Det finns en stor vilja att dela med sig av sin kunskap på VIVAB och som nyanställd kändes det väldigt tryggt."

Med bakgrunden från en mindre kommun där hon fått en bred erfarenhet kände Marie sig redo att ta sig an något annat. Möjligheten att få jobba i Varberg med de stora projekt som är planerade här lockade. "Jag minns att jag kände: tänk att få vara med i början, där och då det händer", säger Marie.

Som planeringsingenjör på VIVAB är huvuduppgiften att bevaka våra intressen som VA-huvudman. Projekten är varierande, ibland gäller det mindre detaljplaner där fokus kan vara att säkerställa rätt dimension på ledningarna. Andra projekt är stora och då blir rollen att vara långsiktig och skapa de bästa förutsättningarna för framtida vatten- och avloppslösningar. Arbetsuppgifterna handlar mycket om att sätta sig in i planer och dokument, delta i möten och yttra sig om olika frågor.

Den viktigaste egenskapen som planeringsingenjör tycker Marie är förmågan att vara långsiktig och flexibel och säger: "En stor utmaning i mitt jobb är att alltid anpassa sig efter andra. Projekten som jag jobbar med ägs ju av Varbergs kommun och jag måste följa deras tidslinjer." Samtidigt är det en spännande del av arbetet. Att få vara en del av utvecklingsprojekt är verkligen något som är det bästa med jobbet tycker Marie: "Det är i stora utvecklingsprojekt som lärdom föds och man kan få mer kött på benen".

Ett ord om

VIVAB som arbetsgivare: utmanande
det allra bästa med ditt jobb: kollegor
den viktigaste miljöfaktorn: löpströket
något jag alltid återvänder till:
mitt närliggande uttryck: FÖP (Förhållningssätt)
läst 2019: förtäring

Ett ord om

VIVAB som arbetsgivare: ärlig
det allra bästa med ditt jobb: stort utomhus
den viktigaste miljöfaktorn: intäcka plast och frigit
något jag alltid återvänder till:
mitt närliggande uttryck: ständigt och ständigt
läst 2019: härligt

Carina - miljöarbetare

"Att få vara utomhus och möta alla härliga kunder" svarar Carina snabbt på frågan om det bästa med jobbet som miljöarbetare. Hon har jobbat på VIVAB något år och tillbringar den största delen av sin arbetstid på den nya återvinningscentralen på Holmagärde i Varberg. En vanlig dag på jobbet innebär bland annat att möta kunder vid infarten, svara på frågor och ta emot farligt avfall. Att ständigt plocka undan och städa är en annan del av arbetet, det är viktigt att det ser prydligt och rent ut på våra återvinningscentraler.

Carina är en öppen och social person och den del av jobbet som handlar om kundkontakt är den som hon tycker är allra roligast. Att möta kunden med ett leende och svara på alla typer av frågor är något våra miljöarbetare gör varje dag. "Det finns inga dumma frågor, det viktiga är att vi sorterar rätt" säger Carina. Just att våga fråga gäller både för kunden och som ny på jobbet på återvinningscentralen. Här är det självklart att man frågar om man

inte kan eller vet något. Medarbetarna är hjälpsamma och Carina tycker att känslan av att man jobbar åt samma håll är stark i gruppen.

Att gilla att prata med människor, både kunna lyssna och våga fråga är egenskaper som är bra att ha om man vill jobba som miljöarbetare. Dessutom är det en fördel att tycka om att vara utomhus och att ha ett miljöintresse. Carina återkommer ofta till miljöaspekten med hennes jobb, att det är ett väldigt konkret sätt att bidra till en bättre miljö. ”Det är viktigt med återvinning, det är framtiden det handlar om” säger hon självklart.

Andreas - driftchef

År 2000 fick Andreas ett sommarjobb av en slump, han hamnade på vattenverken och reningsverken i inlandet i Falkenberg. Ett jobb som gav mersmak. När han sedan blev erbjuden ett kortare vikariat och därefter en tjänst som maskinist (den yrkesroll som nu kallas drifttekniker) på reningsverket Smedjeholm var det självklart att tacka ja.

Att det var ett bra beslut är det ingen tvekan om, 20 år senare jobbar Andreas fortfarande kvar, nu som driftchef för inlandet med sin placering på det nya reningsverket i Ullared. Han har sex medarbetare i sin arbetsgrupp och tillsammans säkerställer de driften för ett 20-tal reningsverk i inlandet, både i Varberg och Falkenberg. ”Ingen dag är den andra lik, säger Andreas med ett leende. Jag har ett otroligt varierande arbete, allt från driftmöten, budget och fakturahantering till spännande utvecklingsprojekt och arbetsmiljöfrågor.”

På frågan om varför han stannat kvar så länge hos samma arbetsgivare nämner han bland annat alla engagerade medarbetare och det ständiga fokuset på miljöfrågor men framförallt möjligheten till utveckling, både för verksamheten och i sin egen roll. Andreas tycker att VIVAB är bra på att uppmuntra och skapa möjligheter för att ta sig vidare inom företaget om man vill. Till nya arbetsuppgifter, en annan yrkesroll eller, som i Andreas fall, att få testa ledarrollen. Han fick erbjudandet om att bli driftchef för ungefär fem år sedan och kände sig först lite tveksam och nervös men med lite pepp och uppmuntran från sina chefer tackade han till slut ja. ”Det var riktigt roligt att få frågan, att man från arbetsgivarens sida trodde på mig. Jag är stolt över att jag vågade tacka ja”, säger Andreas.

Att få utveckla och förbättra verksamheten är något av det bästa med jobbet. Med sitt stora intresse för reningsfrågan tillsammans med många års erfarenhet känner Andreas sig uppskattad och värdefull. Hans erfarenhet är ett stort plus, den gör det enkelt att tänka sig in i processer och se förbättringsmöjligheter. Om det är något han skulle vilja ändra på är det att få mer tid tillsammans med sin arbetsgrupp, de är geografiskt utspridda och ses sällan allesammans. Det är en utmaning, både som medarbetare och chef. ”Jag skulle gärna träffa mina medarbetare oftare, säger Andreas och fortsätter: de är ju det viktigaste jag har, utan min personal är jag ingenting”.

Ökad kunskap och stärkt gemenskap

I år firade VIVAB 10 år och i samband med detta ordnades en rundtur på våra anläggningar i Varbergs och Falkenbergs kommuner. Syftet med rundturen var att belysa hela vår verksamhet för våra anställda. Dagen var även ett tillfälle att stärka gemenskapen då vi har olika arbetsuppgifter och arbetsområden och är placerade på olika anläggningar i våra kommuner.

Dagen började på vår nyaste anläggning Holmagärde återvinningscentral i Varberg. Här gav en av våra medarbetare från Återvinning och avfall en presentation och guidad tur av återvinningscentralen och om hur vi återvinner vårt avfall.

Vid nästa stopp, Håstens vattentorn, presenterades tornets historia från när tornet byggdes till dess kapacitet idag. Vi fick även en bild av Varbergs kommande vattentorn Våga som kommer ersätta Håstenstornet. Med glatt humör och 138 trappsteg senare befann vi oss på toppen av tornet med en slående utsikt över Varberg!

Resan fortsatte österut genom bokskogar och kohagar till sjön Neden. Här berättade två medarbetare från VA och Projekt och planering om var vi tar råvatten för att producera dricksvatten till Varberg. Här kommer även vår nya råvattenledning att gå.

Efter lunch besökte vi Ullareds avloppsreningsverk. Här fick vi en guidad tur och insikt i hur ett reningsverk fungerar. Vi lärde oss om filter, biosteg, karpar och om läkemedelsprojektet som avslutas under hösten i det moderna reningsverket som håller hög kapacitet.

Sista stoppet för dagen var Falkenbergs vattenverk Kärreberg där en medarbetare från VA-avdelningen informerade om hur konstgjort grundvatten fungerar.

På vägen tillbaka åkte bussen förbi Gödastorp där Falkenbergs biogasanläggning ligger. Från hösten 2020 kommer där även finnas en omlastningsstation för matavfall som vi just nu håller på att bygga. Efter en lärorik och härlig dag bland våra anläggningar avslutas bussturen på Åkarevägen i Falkenberg och Härdgatan i Varberg.

VIVAB:s moderna plattform och arbetssätt

VIVAB arbetar ständigt med att förenkla och förbättra våra arbetssätt. En del i det är vårt projekt Digital Arbetsplats som realiserades i sin helhet under 2019.

Det här inleddes med en anpassad och verksamhetsomfattande utbildning i det nya arbetssättet, samt lansering av en utbildningsplattform innehållande fördjupad information och ett utförligt utbildningsmaterial.

Vikten av kommunikation och utbildning är grunden för ett lyckat förändringsarbete, men vi vet också att det kommer ta tid. Vi ser dock redan nu ett antal effekter av vårt nya arbetssätt:

- Vi har minskat antalet resor till möten, genom att det hålls fler distansmöten via Skype/Teams.
 - Vi ser att antalet mail som skickas har minskat och mängden direktkommunikation har ökat, tex via chattfunktioner på Intranätet och i Skype/Teams
 - Vi ser ett mönster i sökande istället för letande efter information, vilket effektiviserar informations-spridning.
 - Vi är mer flexibla och har tillgång till vår information oavsett enhet eller plats.
 - Vi ser mindre kopior och mer samarbeten i delade filer och dokument.
 - Genom nya funktioner så som samarbetsytor och appar har vi kunnat digitalisera tidigare manuella arbetssätt.
 - Vi kan konstatera att VIVAB nu har en modern plattform och ett nytt arbetssätt som är attraktivt, flexibelt, säkert samt redo att tackla framtidens krav.
-

Personalbokslut

VIVAB ökade antal anställda med åtta personer sedan december 2018. Vi har haft en större rörlighet inom VIVAB där vi ser mycket positivt på att kunna erbjuda vår redan anställda personal tillfälle att byta eller prova på andra tjänster inom VIVAB.

Andel kvinnor och män på Vivab

Av våra 187 tillsvidareanställda är 35% kvinnor och 65% män. Det har skett en ökning bland kvinnorna totalt inom VIVAB och speciellt bland våra tjänstemän. Av tjänstemännen är 53% kvinnor och 47% män. Bland de kollektivanställda har fördelningen män och kvinnor varit relativt lika de senaste åren där 14% är kvinnor och 86% är män.

Personalsättningen handlar egentligen om kompetens

Organisationen förlorar kompetens, men med nya kollegor kommer också nya idéer, kunskaper och kompetenser. Siffrorna för personalsättningen innefattar inte de som gått i pension. Det är en annan rörelse på arbetsmarknaden generellt än för några år sedan då det i vår region sker en expansion och då pensionsavgångarna är relativt många. Det finns många aktörer på marknaden som vill ha ny arbetskraft. 2019 var det en person som gick i pension.

Övertid

Ersättning i övertid 2019 har sjunkit med = 700 timmar jämfört med de två senaste åren. Nästan samtlig övertid uppstår på beredskapstid.

Vattenverken har påverkats av åskoväder och hårdvaruproblem i samband med övervakningssystemet Cactus. Justeringar efter vattenläckor, ultrafiltret, kommunikationsfel och strömavbrott. Då vi vill introducera våra nya medarbetare i sin beredskap har vi inledningsvis en kollega som har så kallad bakberedskap som också påverkar övertiden för verksamheten kring våra vattenverk.

På Distribution beror övertiden på vattenläckor eller felsöka och åtgärda avloppsstopp. Noterbart är att

Varbergs kommun har tagit fram en lista på prioriterade vägar och där gäller speciella regler vid avstängningar och vid arbete. Det har inneburit att vissa arbeten har fått utföras på kvällstid då störningar på trafiken är mindre.

På Reningsverken orsakades mycket av övertiden av flera drifthaverier under 2019. Övergången till det nya styr- och övervakningssystemet Cactus har resulterat i ett ökat antal larm under beredskapen. Ett systematiskt arbete pågår nu att minska dessa larm.

Hälsa, olycksfall och sjukfrånvaro

Under 2019 rapporterades inga olycksfall med sjukfrånvaro. Sjukfrånvaron har sjunkit till 3,0 % från att föregående år legat på 4,8 %. Orsaken till den, för oss, höga siffran 2018 berodde på ett flertal långtids-sjukskrivna vilket direkt ger ett utslag på % siffran. De senaste fem åren med undantag av 2018 har vi haft en sjukfrånvaro på 3-3,5 %

Vi arbetar kontinuerligt med vårt systematiska arbetsmiljöarbete. Under året hade vi en tredagars utbildning BAM för samtliga chefer och skyddsombud. 2016-2019 genomfördes riskanalyser enligt en treårsplan där vi gått igenom samtliga anläggningar och gör åtgärdsplaner utifrån resultatet. Metoden leder till att vi i större omfattning identifierar fler risker vilket kommer att ge en säkrare arbetsplats. När planen är utförd och åtgärder verkställda arbetar vi fortsättningsvis enligt systematisk arbetsmiljö med riskanalyser vid till exempel omorganisationer och andra förändringar i verksamheten. En effekt av detta arbete är att personalen tänker och agerar mer kring arbetsmiljö och säkerhet.

Hälsofrämjande aktiviteter är svåra att mäta men i en nyligen publicerad artikel från den vetenskapliga tidskriften Scientific American kan en daglig promenad hjälpa till att frigöra endorfiner, må-bra-hormonet, som kan hjälpa till att balansera kemikalierna i hjärnan. Det kan hjälpa till att höja humöret. Mår vi bra presterar vi mer. 141 personer på VIVAB har under 2019 använt sig av aktivitetstimman som vi kan ta ut varje vecka. Det har varit en stigande trend sedan den infördes för några år sedan.

46år
MEDELÅLDER TOTALT

44år
MEDELÅLDER KVINNOR

47år
MEDELÅLDER MÅN

Medelåldern

Medelåldern har ökat med ett år sedan föregående år. Medelålder kvinna = 44 år, medelålder man = 47 år, totalt = 46 år. 41 % av vår personal är över 50 år, andelen >50 år har minskat 2% sedan föregående år medan gruppen <29-34 år har ökat med 7%.

Strategisk kompetensförsörjning

Likt många andra branscher har VA-sektorn svårt att rekrytera tillräckligt med nya medarbetare. Utvecklingen förstärks av att kompetenskraven på medarbetarna dessutom ständigt höjs.

Flera aktiviteter har påbörjats eller fortsatt under året. Bland annat är vi delaktiga i i Svensk Vattens kompetensförsörjningsarbete. Vi har gjort djupintervjuer med samtliga avdelningschefer om vad de tror framtidens kompetenser innehåller.

En strategisk plan över deltagande på mässor och aktiviteter utanför VIVAB har framarbetats.

Då flera rapporter visar på att en attraktiv arbetsgivare arbetar med samhällsnytta, miljö och hållbarhet i centrum har vi goda förutsättningar. Men vi är fortfarande en anonym aktör. Vi behöver ta mer plats och synas. Ett sätt att synliggöra vår verksamhet är att ta emot praktikanter, synas i skolor, på mässor och i sociala medier. Det har funnits goda möjligheter till kompetensutveckling och intern rörlighet för redan anställd personal. Dessa är viktiga parametrar för att vår personal ska trivas och vilja stanna kvar hos oss. Vi lever i en ständig förändring och förändring har blivit en del av vardagen. Under 2019 har vi haft riktade satsningar på digitalisering, ledarskapsutveckling och arbetsmiljöutbildning

Ekonomi och nyckeltal

En stor fråga under året har varit fortsatta diskussioner finansiering. Inte konstigt med anseende på att flertalet VA-aktörer i Sverige står inför stora utmaningar, både kopplat till förnyelse, kapacitetsökning och klimatpåverkande arbete. Under året presenterade VIVAB en längre ekonomisk plan kopplat till våra bolags investeringar. Vi gör alla vårt bästa för att skapa oss en verklighetstrogen och sund bild över bolagets investeringsbehov i ett tioårsperspektiv.

Vår långsiktiga bild har inte förändrats vilket innebär att VA verksamheten står för framtida stora investeringsbehov. Investeringar som vi huvudsakligen finansierar genom lån. Utifrån 2019 års framtagna verksamhetsplan ska vi sträva åt att påbörja amortera vår långsiktiga skuld i anläggningsbolagen i motsvarande takt med att utvalda anläggningar skrivs av. Syftet är att i bättre utsträckning ge en rättvisande kostnadsbild för respektive generation.

Likt tidigare år återfinns det även utmaningar med framtida taxejusteringar kopplat till ovanstående resonemang. Våra verksamheter har även generellt arbetat bort sina tidigare genererade överskott enligt självkostnadsprincipen och i vissa fall står vi än en gång inför större taxejusteringar.

Den finansiella situationen är sig lik mot föregående år. Övervägande andel av våra investeringar finansieras genom lån och med årets låga ränta är det gynnsamt för vår verksamhet ur ett räntekostnadsperspektiv. Med ökade investeringar tillsammans med en ökad ränta kommer kapitalkostnaderna påverkas i stor omfattning och är naturligtvis något som vi budgeterar med i våra långsiktiga planer.

Ekonomiska nyckeltal 2020

I (Mnkr)	2019	2018	2017	2016
Intäkt	143	152	143	133
Övriga finansiella poster	- 0,2	0,3	0,3	0,0
Resultat	40	45	40	32
Watten AB				
Intäkt	205	185	176	168
Övriga finansiella poster	- 0,9	- 3,6	- 6,3	-
Resultat	1 686	1 383	1 165	1 001
Effektiv kostnadsränta (%)	1%	1%	1%	2%
Intäkt	170	164	159	148
Övriga finansiella poster	- 1,6	0,3	0,5	0,5
Resultat	857	751	679	630
Effektiv kostnadsränta (%)	2%	2%	2%	2%

Årets resultat 2020

VA verksamheterna gör ett något bättre resultat än planerat för året vilket för Varbergs del minskar underskottet och för Falkenbergs del ökar överskottet. Återvinning och avfall gör för året ett något sämre resultat än budgeterat vilka i båda bolagen ökar det ackumulerade underskottet. VIVAB redovisar som brukligt ett nollresultat efter reglering av resultat mot anläggningsbolagen. Bolagets externa verksamhet gör ett positivt resultat på cirka 0,3 miljoner kronor.

	VIVAB	Varberg Vatten AB			FAVRAB			
	TOT	VA	ÅA	TOT	VA	ÅA	ÖVR	TOT
Intäkter	168,9	154,9	61	215,9	117,4	47	7,2	171,6
Driftkostnader	-166,5	-102,1	-64	-166,1	-91,9	-49,1	-4,6	-145,6
Avskrivningar	-2,1	-34,4	-5,6	-40,0	-19,8	-3,4	-2,1	-25,3
Finansnetto	0	-10,4	-1,1	-11,5	-5,5	-0,4	-0,2	-6,1
Nettoreultat	0,3	8,0	-9,7	-1,7	0,2	-5,9	0,4	-5,3
Budget	0,1	5,9	-2,9		-2,5	-4,1	0,3	
Ack över- (+) och underskott (-)		-0,6	-10,2		6,3	-1,9	-	

Återvinning och avfall

Intäkterna kommer huvudsakligen från fastighetsrenhållningen som för perioden är något lägre i förhållande till budget på grund av lägre vikt- och grundavgiftsintäkter. Kostnaderna för verksamheten består främst i entreprenadersättning för den fastighetsnära insamlingen samt bemanning- och hantverkskostnad av avfall från återvinningscentralerna. Kostnaderna är generellt högre för verksamheten på grund av tillkommande ej planerade entreprenadkostnad.

Vatten och avlopp

Intäkterna är generellt högre i jämförelse med det som planerades för 2019, främst på grund av tillkommande, ej budgeterade, övriga intäkter. Kostnaderna är högre än budget vilket främst beror på högre energikostnader samt ökade kostnader för vidarefakturering. Oförutsedda händelser som entreprenadkostnader har också medfört att kostnaderna har ökat mot det som var planerat.

Investeringar

Varberg Vatten

Varberg Vatten

2019 års investeringsutfall i Varberg uppgår till 214 mnkr. Under året har stora insatser genomförts för att förbättra och effektivisera anläggningar och ledningar runt om i kommunen. Inom VA-sidan har en ny brunn i Kungsäter tagits i drift under 2019. Provpumpning har påbörjats och vattenprover ska tas i början av 2020 för att kunna besluta vilken process som ska projekteras. Projektering av vattenverk, högreservoar och distributionsledning kommer att påbörjas kvartal 1 2020.

Getteröns reningsverk har fått nya effektiva rengaller vilket leder till att både pengar och utrustning kan sparas och man har även bytt ut fosforinstrumenten så att förbrukningen av kemikalier har kunnat minska. En ny flödesmätare för allt inkommande vatten och två nya doserutrustningar för fällningskemikalier har köpts in som säkrar driften vid eventuella störningar. På grund av slitage och dålig kapacitet byttes en kompressor och dessutom byttes gasfackla med tillhörande utrustning.

Investeringar, såsom saneringar och reliningar av ledningsnätet har utförts vilket har lett till att den tekniska livslängden ökat inom flera områden i kommunen. Ett stort renoveringsprojekt på råvattenledningen till Kvarnagårdens vattenverk över Holmagärde industriområde är genomfört. Andra exempel är nya serviser på Otto Torells gata och en större sanering i samband med utbyggnad av "Tuben" samt sanering av en VA-ledning i Tofta. Man har också renoverat dagvattenledningar i Tvååker för att minska risken för översvämningar

Exploateringsprojektet Hansegård/Gröningagård i östra Trönninge har fått en ny spillvattenpumpstation under 2019 och VA och gator har färdigställts. En större dagvattendamm tar nu emot vatten från huvuddelen av området och en mindre torr damm finns för utjämning av dagvattenflödet.

I Stämnet har man under 2019 påbörjat byggnationen av etapp C, D och E. Dessa etapper kommer att färdigställas under år 2020 och bedömningen är att drygt 80 fastigheter har möjlighet att anslutas till det allmänna va-systemet till våren/sommaren. För den återstående etapp F pågår detaljprojektering samt inhämtande av nödvändiga tillstånd från myndigheter och markägare. Arkeologiska undersökningar har utförts och lantmäteriet har påbörjat förrättningsarbete.

Bostadsområdet i Bläshammar har fått nya VA-ledningar och en ny dagvattendamm har anlagts. Slutbesiktning sker i maj 2020.

Inom Västerport kommer VIVAB ha omfattande insatser med flytt av spillvattenpumpstation, flytt av dagvattenledningar, komplettering med dagvattenpumpstation samt nyförläggning av ledningsnät till boende i området. Under 2019 har projektering och framtagning av förfrågningsunderlag pågått tillsammans med Hamn- och gatuförvaltningen. Ledningsarbete i Östra Hamnvägen påbörjades som en separat entreprenad i november och beräknas var klar före sommaren 2020.

Norra Ring har fått en ny dricksvattenledning från Kvarnagårdens vattenverk till Lindhov och Bläshammar samt en ny spilledning från Trönninge skola till Lindhov och Bläshammar. En ny ventilkammare på Kvarnagården har installerats med utrustning för att kunna mäta utgående flöden på våra största ledningar. 95% av arbetet blev klart under 2019. Slutlig inkoppling sker mars 2020.

För återvinning- och avfall har man på återvinningscentralen i Veddige fått en ny personalbyggnad med återbruk och fraktionerna ris, kompost och fyllnadsmaterial har fått ny placering. En översyn av dagvattnet på området har genomförts och nya grindar samt anpassad belysning har satts upp.

I Västerport har man under 2019 påbörjat projektering och underlag för installation av verksamhetens första sopsugsanläggning.

FAVRAB

2019 års investeringsutfall i Falkenberg uppgår till 97 mnkr. Under året har stora insatser genomförts för att förbättra och effektivisera anläggningar och ledningar runt om i kommunen. Inom VA har utredningar och geofysiska mätningar inför placering av nya infiltrationsbäddar och ny uttagsbrunn genomförts för Kärrebergs vattenverk. Provdrift av Biofilter inför val av process för rening av råvatten/dricks-vatten har även utförts under 2019.

Utbyggnaden av Ullareds vattenverk med en ny produktionslinje och en ny lågreservoar på 100 m³ har fortgått och upphandling av tillbyggnad av vattenverket genomfördes 2019 med byggstart i september. Stommen är rest och arbetet i byggnaden påbörjat. Beräknad produktionsstart är midsommar 2020.

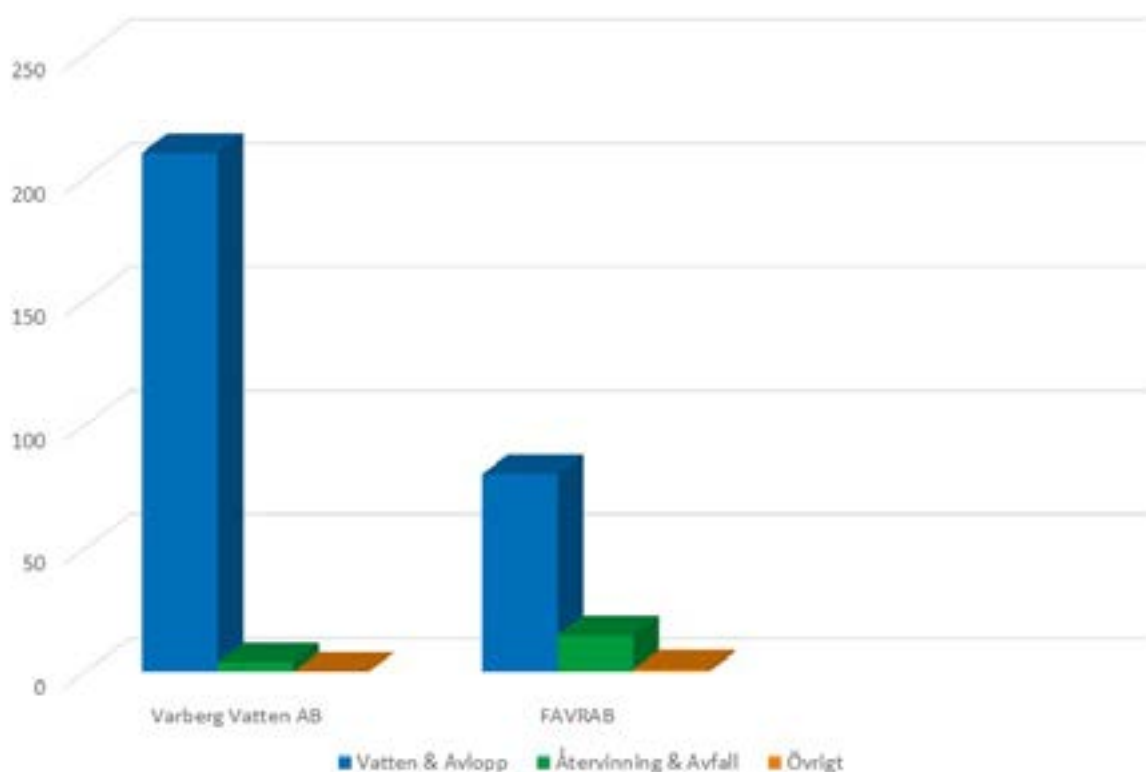
På Smedjeholms avloppsreningsverk har arbetet med renoveringen av kemiskt och biologiskt reningssteg flutit på bra och cirka 80 % av projektet är genomfört under 2019. Man har även bytt luftarsystem och ställverk på anläggningen installerat ny värme och ventilation i kemstegsbyggnaden. Beräknat slutförande är kvartal 1 2020. Även slamvärmeväxlare har bytts under året. Detta ger högre nyttjandegrad och flexiblere användning av röt-kammarna. I projektets slutskede gick entreprenören i konkurs men genom bra leverantörer och driftig och engagerad personal kunde projektet slutföras och vara i full drift innan semesterperioden startade.

Saneringar och reliningar av ledningsnätet har utförts, vilket ökar ledningsnätets livslängd. Etapp 2 har påbörjats på Näset i Skrea och omläggning av ledningar har gjorts i samband med ombyggnation av Långavekaskolan i Glommen. Ledningar i Danska vägen i Ullared har bytts i samarbete med Eon. Vi har problem med in-läckage på spillvattenledningarna i Vessigebro, och där har man under 2019 renoverat 1000 meter ledning.

Exploateringsprojektet i Vinberg 1:3 slutfördes under 2019 och det ca 53 ha stora området har nu fått fyra nya dagvattendammar och de två befintliga huvudvattenledningarna har ersatts med en ny ledning.

Utbyggnad av dricks- och spillvatten till 40 fastigheter i Eftra by har fortsatt under året. Spillvattenutbyggnaden sker med LTA-system, lätt trycksatt avlopp. VA-anläggningen byggdes ut under våren 2019 med ledningar från Långasand till Eftra by. Under senhösten 2019 har fastighetsägarna börjat ansluta sig till den utbyggda anläggningen.

För återvinning- och avfall har investeringen i Gödastorp fortlöpt. En ny omlastningsstation för restavfall ska ersätta nuvarande verksamhet i Torsholm. Samtidigt installeras en förbehandlingsanläggning som omvandlar matavfall till slurry som därefter ger biogas vid behandling i en biogasanläggning. Under 2019 har upphandling genomförts och byggstart var i november. Anläggningen beräknas vara klar sensommaren 2020.

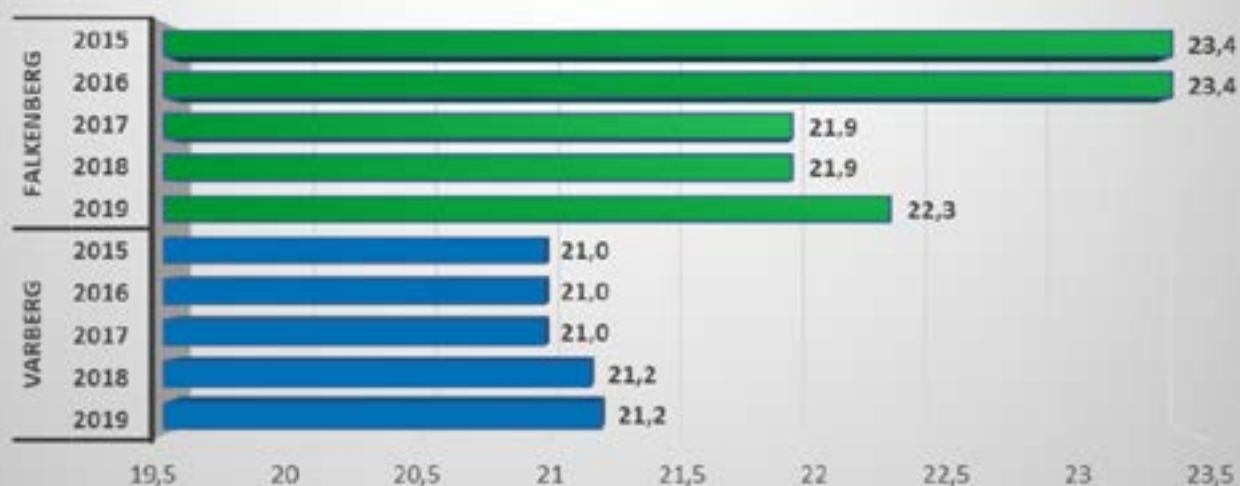
Nyckeltal återvinning och avfall

Hushållsavfallsmängderna minskar i Varberg och Falkenberg, både totalt och per invånare (sen nedan) mot tidigare år. Vi arbetar långsiktigt med en förhoppning om att öka återvinning och återbruk samt en fortsatt god sortering av vårt avfall.

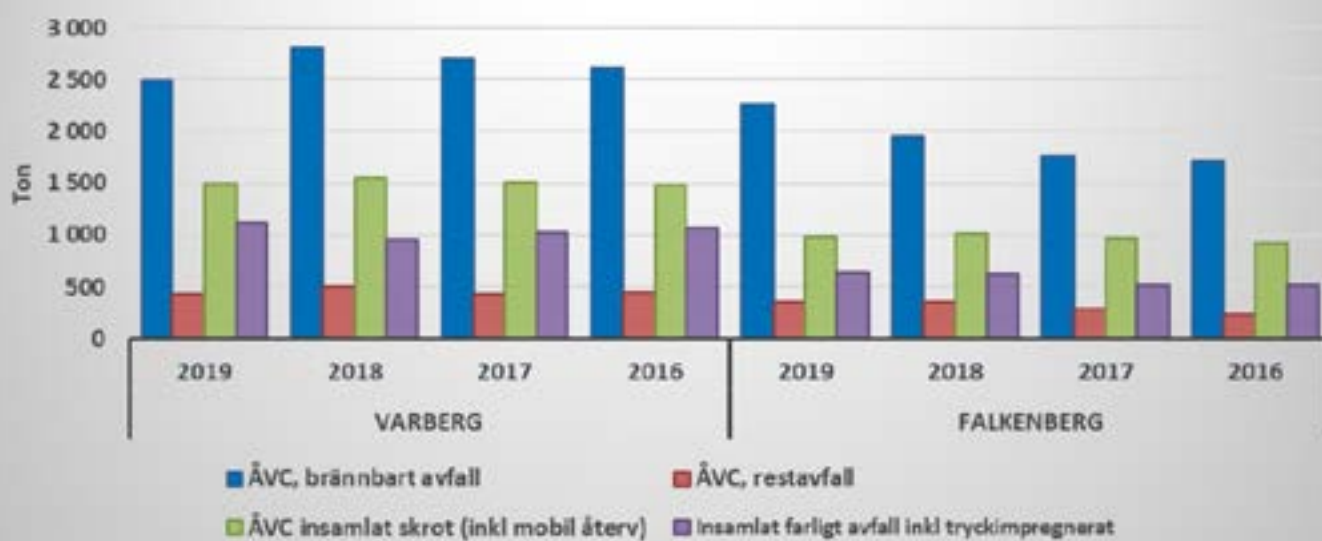

Lägenhet enligt Nils Holgersson, kr/m2 inkl moms

Nils Holgersson är en oberoende granskning av bland annat Sveriges kommuners avfallsavgifter. Nyckeltalet redovisar vad en lägenhetskund betalar i avgift (kronor) i Varberg och Falkenberg i förhållande till bostadsyta och år.

Insamling ÅVC

ÅVC är en förkortning på återvinningscentral och diagrammet visar insamlade mängder av utvalda fraktioner i ton. Insamlade mängder för år 2019 är likvärdiga mot föregående år i Falkenbergs kommun och något lägre i Varberg.

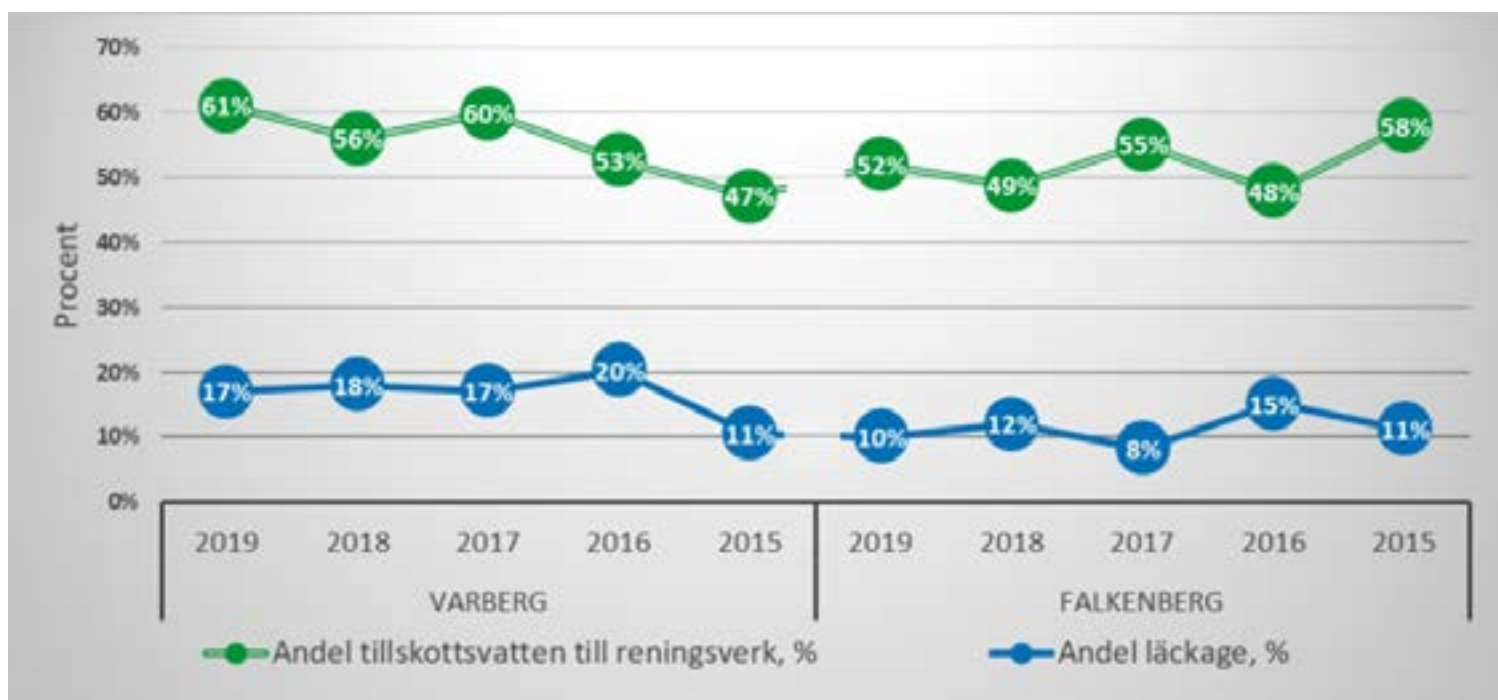
Nyckeltal vatten och avlopp

Årsvariationen beror på att tjäle och tjällossning i marken vilket kan orsaka mer eller mindre vattenläckor när rören flyttar på sig i marken. Avloppsstopp varierar på grund av variationer i nederbörd samt underhållsspolningar av spillvattennätet.

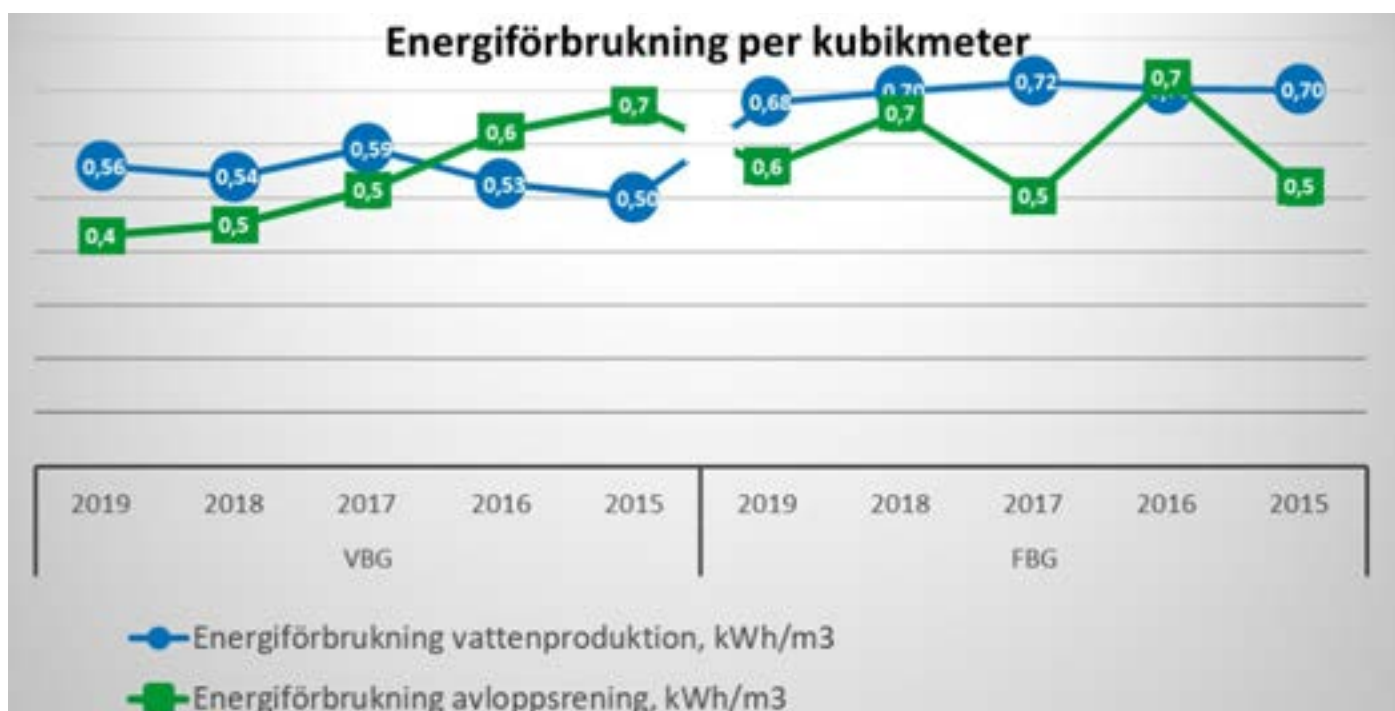
Avvikelser i producerad och såld vattenmängd beror huvudsakligen på vattenläckor och läckage på ledningsnätet.

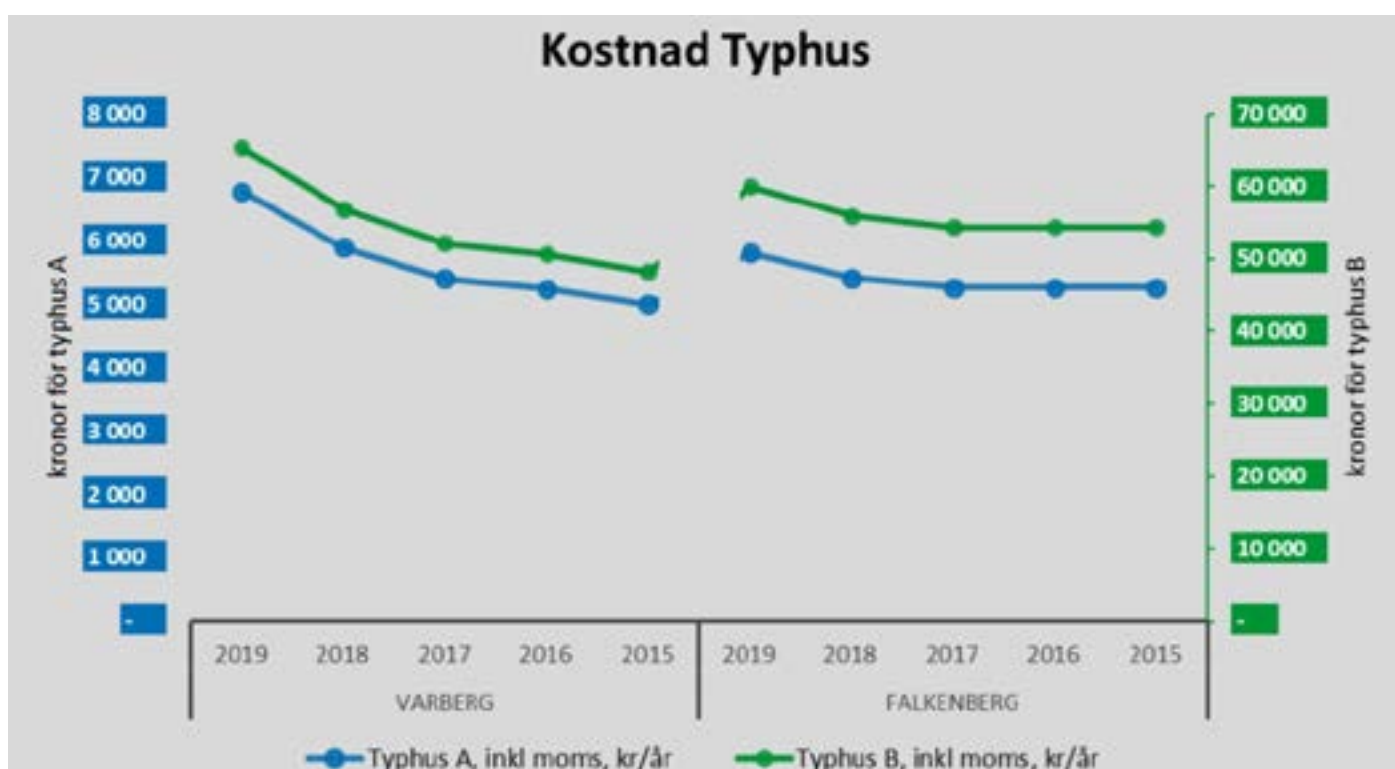
Förbrukat dricksvatten ger upphov till ungefär motsvarande mängd spillvatten när det sker inläckage av regn- och grundvatten rubbas balansen mellan dessa och mängden tillskottsvatten ökar.

VIVAB arbetar konstant med en förnyelse av ledningsnätet liksom utbyggnad av nya ledningar. Behovet av förnyelse är stort på grund av att stora delar av VA-nätet byggdes ut på 60- och 70-talet.

VA-verksamheten är en energiintensiv verksamhet då stora mängder av våra flöden behöver pumpas. På grund av tillskottsvatten (inläckage av regn- och grundvatten) varierar även energimängden för avloppsrening per kubikmeter.

Diagrammet visar en årlig avgift för typhus A (enbostadshus t ex villa) ansluten till vatten, spill och dagvatten med en årlig förbrukning på 150 kubikmeter. Typhus B avser ett flerbostadshus med 15 lägenheter med en samlad årsförbrukning på 2 000 kubikmeter.